

Zaštita zdravlja djece za vrijeme Covid-19 pandemije

Koronavirus (COVID-19) je novi virus koji se prenosi **direktnim kontaktom**, respiratornim kapljicama poput kašlja i kihanja te dodirivanjem površina zagađenih virusom. Od ukupnog broja oboljelih od Covid-19 infekcije manje od 2% činila su djeca. Kod njih je klinička slika bila blaža, oporavak brži i to kroz tjedan - dva od početka simptoma, no i poneki pedijatrijski slučajevi mogu progredirati do infekcije donjeg respiratornog sustava.

Prema podacima kineskog Centra za prevenciju i kontrolu bolesti, 15,8 % djece nije imalo nikakve simptome, uz uredan radiološki nalaz na plućima. Neka, pak, imaju radiološki nalaz upale pluća, ali bez kliničkih znakova infekcije.

Za sada se preporuča testirati djecu s epidemiološkim indikacijama (putovanje prethodnih 14 dana, kontakt s pozitivnim bolesnikom, najčešće u obiteljskoj epidemiji) ili uz kliničke manifestacije poput respiratornih simptoma i vrućice ili radioloških znakova koji upućuju na COVID-19.

Zbog svoje blaže kliničke slike, pedijatrijski COVID-19 bolesnici rjeđe se testiraju te se mogu lako previdjeti i tako biti važan (neprepoznat) izvor zaraze.

Sumnja na infekciju koronavirusom postavlja se u slučaju kad su zadovoljeni sljedeći kriteriji:

1. akutna respiratorna infekcija (barem jedan od sljedećih simptoma: povišena tjelesna temperatura, suhi kašalj, kratak dah, umor)
2. tijekom zadnjih 14 dana prije početka simptoma barem jedan od sljedećih epidemioloških kriterija: bliski kontakt s potvrđenim ili vjerojatnim slučajem infekcije ili boravak u zahvaćenom području

Teža klinička slika, a time i duže liječenje prisutnije je kod odraslih osoba i djece koji boluju od određenih bolesti kao što su: onkološka stanja, dijabetes, bolesti dišnog sustava...

Važno je da roditelj odmah kontaktira pedijatra ili dežurnog epidemiologa pri pojavi simptoma akutne respiratorne infekcije (nagli početak barem jednog od sljedećih simptoma: povišena tjelesna temperatura, kašalj, kratak dah) uz ispunjene epidemiološke kriterije.

Pedijatru ili epidemiologu opišite stanje djeteta i poslušajte njihove upute.

Dežurni epidemiolog Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Split dostupan je na broj mobitela 091 151 2003 ili na broj telefona 021 401 111.

S obzirom da djeca mogu biti neprepoznat i važan izvor zaraze važno je provoditi preventivne mjere kako bi se spriječila pojava i širenje infekcije. Preventivne mjere obuhvaćaju:

1. Socijalna distanca, odnosno izbjegavanje mjesta na kojima se zadržava veća grupa djece i odraslih (trgovine, dječja igrališta, šetnice...)
2. Provođenje higijenskih mjera ruku i tijela:
 - češće pranje ruku,
 - izbjegavanje dodirivanja očiju, usta i nosa,
 - češće umivanje lica,
 - prilikom boravka u zatvorenim javnim prostorima ili ambulantomama koristiti masku za lice,
 - korištenu masku za lice potrebno je češće prati ili prokuhavati.
3. Provođenje higijenskih mjera prostora i predmeta:
 - dezinfekcija obuće koja se koristila izvan doma,
 - prozračivanje odjeće koja se koristila izvan doma,
 - prozračivanje svih prostorija doma u kojima boravi dijete,
 - češće pranje i dezinfekcija dječjeg ruksaka, bočica i igračaka.
4. Praćenje zdravstvenog stanja djeteta i ukućana:
 - kod promjene zdravstvenog stanja djeteta telefonski se savjetovati s pedijatrom,
 - kod promjene zdravstvenog stanja drugih članova obitelji telefonski se savjetovati s liječnikom opće medicine,
 - po potrebi se telefonski savjetovati sa epidemiologom.

Kako pravilno prati djetetove ruke pogledajte na poveznici:

<https://www.djecjivrtic-cvrcaksolin.hr/php/wsCommon/wsGetDocument.php?f=5e9ac1eae5846.pdf>

Kako možete zaštititi svoju djecu i sebi te smanjiti rizik od zaraznih bolesti, uključujući i Covid-19 pogledajte u edukativnom videozapisu Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske na poveznici: https://www.youtube.com/watch?v=FJ3tKCHCHpU&feature=emb_title

Djeca u akciji za vrijeme koronavirusa:

<https://www.unicef.org/croatia/media/3056/file>

Najnovije odgovore, savjete i smjernice o koronavirusu (COVID-19) možete pogledati na stranici Unicefa: <https://www.unicef.org/croatia/sto-trebate-znati-o-koronavirusu-covid-19>

Dodatne informacije o Covid-19 infekciji možete saznati na poveznici:

<https://www.nzjz-split.hr/index.php/2-uncategorised/373-sto-svi-trebamo-znati-o-coronavirusu>

Kako provesti kvalitetno vrijeme sa djetetom za vrijeme pandemije Covid-19 možete pogledati na poveznici Službe za promicanje zdravlja:

<https://www.hzjz.hr/sluzba-promicanje-zdravlja/zivjeti-zdravo-kod-kuce-boravak-u-kuci-s-djecom-predskolske-dobi/>

<https://www.hzjz.hr/sluzba-promicanje-zdravlja/zivjeti-zdravo-kod-kuce-preporuke-za-boravak-kod-kuce/>

Izvori:

1. <https://www.unicef.org/croatia/price/sto-roditelji-trebaju-znati-o-novom-koronavirusu>
2. Stemberger Marić L., Tešović G. Zaraza Sars-CoV-2 (Covid-19) kod djece. Zagreb: Liječničke novine; 2020;188:34-35.
3. <https://www.nzjz-split.hr/>
4. <https://www.hzjz.hr/>
5. <https://zdravlje.gov.hr/>